

NATURA2000-GEBIEDEN IN OVERIJSEL

Doelstellingen uit de Ontwerp- en Aanwijzingsbesluiten
getoetst aan de Richtlijnverplichtingen

Stichting Instituut Quatro
in opdracht van de Statenfracties van de VVD en PVV, provincie Overijssel

citeren als:

N.M. Gerrits, **Natura2000-gebieden in Overijssel**, *Doelstellingen uit de Ontwerp- en Aanwijzingsbesluiten getoetst aan de Richtlijnverplichtingen*. IQuatro 2012/02, 11 mei 2012

INHOUD

Inleiding en samenvatting (incl Tabel 1)	3
Compilatie gebiedsgegevens.	5
Legenda Tabel 2	5
Tabel 2	7
Discussie	11
Gegevens gebieden	13
Legenda factsheets	13
Factsheets	
gebied 034: <i>Weerribben</i>	18
gebied 035: <i>Wieden</i>	19
gebied 036: <i>Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht</i>	21
gebied 037: <i>Olde Maten en Veerslootlanden</i>	22
gebied 038: <i>Uiterwaarden IJssel</i>	23
gebied 039: <i>Vecht en Beneden-Regge</i>	25
gebied 040: <i>Engbertsdijkvenen</i>	26
gebied 041: <i>Boetelerveld</i>	27
gebied 042: <i>Sallandse Heuvelrug</i>	28
gebied 043: <i>Wierdense Veld</i>	29
gebied 044: <i>Borkeld</i>	30
gebied 045: <i>Springendal en Dal van de Mosbeek</i>	31
gebied 046: <i>Bergvennen en Brecklenkampseveld</i>	32
gebied 047: <i>Agelerbroek en Volterbroek</i>	33
gebied 048: <i>Lemselematen</i>	34
gebied 049: <i>Dinkelland</i>	35
gebied 050: <i>Landgoederen Oldenzaal</i>	36
gebied 051: <i>Lonnekermeer</i>	37
gebied 052: <i>Boddenbroek</i>	38
gebied 053: <i>Buurserzand en Haaksbergerveen</i>	39
gebied 054: <i>Witte Veen</i>	40
gebied 055: <i>Aamsveen</i>	41
gebied 074: <i>Zwarte Meer</i>	42
gebied 075: <i>Ketelmeer en Vossemeer</i>	43
Discussie	44

INLEIDING EN SAMENVATTING

Op verzoek van de Statenfracties van de VVD en PVV in de provincie Overijssel, heeft de Stichting Instituut Quatro een overzicht samengesteld van de habitattypen en habitats van soorten waarvoor op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn gebiedsbeschermende maatregelen van kracht zijn. De aanleiding tot het verzoek vindt zijn oorsprong in de vraag wat de "nationale koppen" zijn die bovenop de Europese verplichtingen zijn toegevoegd. Belangrijk element daarbij zijn de z.g. "complementaire doelen", waarover aanmerkelijke onduidelijkheid bestaat als gevolg van een rapportage van Royal-Haskoning¹.

Blijkens deze rapportage zijn er in de Overijsselse Natura2000-gebieden 5 complementaire doelen (die geen vermelding hebben op het SDF); deze kunnen worden verwijderd, conform toezegging door de Staatssecretaris in zijn Kamerbrief¹.

Daarnaast worden 6 doelen die wel een vermelding op het SDF hebben aangemerkt als complementair. De zinvolheid daartoe ontbreekt, voor deze doelen gelden namelijk de toepasselijke richtlijnverplichtingen.

Naast de 5 verwijderbare complementaire doelen worden blijkens het rapport in 27 gebieden doelstellingen toegevoegd voor 15 habitattypen, waarbij het focus in 60% van de gevallen ligt op verschromen en vernatten (*H6410: 4x, H7110: 2x, H7150: 6x, H7230: 4x*). Bij deze toevoegingen wordt niet gesproken over complementariteit. Het aantal nationale toevoegingen wordt op deze wijze verder uitgebreid; geen van deze toevoegingen is namelijk opgenomen in het SDF van de betreffende gebieden.

Het aantal van 5 te verwijderen complementaire doelen staat in geen enkele verhouding tot de **161 doelen** waarvoor geen richtlijnverplichtingen bestaan en die desondanks in de Ontwerp- en Aanwijzingsbesluiten zijn opgenomen. Merkwaaardig genoeg heeft de politieke aandacht zich voornamelijk gericht op een handjevol complementaire doelen, terwijl de schaal waarop nationale doelen zijn toegevoegd is onderschat.

Geconstateerd kan worden, dat de rapportage van Royal Haskoning mede gebaseerd is op versies van Ontwerpbesluiten die niet openbaar beschikbaar zijn, en waarin kennelijk een voorschot wordt genomen op de inhoud van de nog te publiceren Aanwijzingsbesluiten. Afgezien van dít gebrek aan openbaarheid, is daarnaast op geen enkele manier voorzien in toetsbaarheid van de wetenschappelijke gegevens die aan de doelstellingen ten grondslag zouden moeten liggen.

Het voorliggende rapport heeft als basis de gedetailleerde factsheets van 24 Natura2000-gebieden in de provincie Overijssel, waarvoor de provincie geheel of gedeeltelijk verantwoording draagt.

De uit de gebiedsgegevens voortvloeiende verplichtingen zijn in een overzichtstabel (Tabel 2) gerangschikt, waarin per gebied voor elk habitatype van bijlage I van de Habitatrichtlijn en/of habitat van een soort van bijlage II van de Habitatrichtlijn, danwel soort vallend onder de artikelen 3 en 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn, het werkingskader van de richtlijnen is aangegeven. Tevens is aangegeven in hoeverre de doelstellingen uit de Ontwerp- en Aanwijzingsbesluiten overeenkomen met de verplichtingen zoals volgen uit de gegevens van het Standaarddataformulier (SDF).

Uit Tabel 2 is het onderstaande uittreksel gemaakt (Tabel 1) waarin voor elk werkingskader het aantal doelen is weergegeven.

¹ Royal Haskoning i.o.v. Ministerie van EL&I. Analyse aanwijzingsbesluiten en beheerplannen Natura 2000-gebieden. Uitwerking Fase 1 - aanwijzingsbesluiten, 4 oktober 2011 (Bijlage 1 bij Kamerbrief van 25-11-2011 betreffende Moties leden Koopmans en Ladders omtrent Natura2000)

Natura2000-gebieden Overijssel, doelstellingen getoetst

Tabel 1 Voor een toelichting van de categorieën in de kolom "Richtlijnkader" zie de legenda bij Tabel 2

Richtlijnkader	aantal doelen in OB of AB	doel afwijkend t.o.v. richtlijn	te verwijderen uit OB of AB
bijlage I selecterend, HR 6:1,2	40	36 (90%)	nationaal + D 48 (30%)
bijlage I niet-selecterend, HR 6:1	70	47 (67%)	
SDF-typen verwijderd uit OB/AB	(4)		
bijlage I nationaal + D, HR geen	48		
subtotaal	158		
bijlage II selecterend, HR 6:1,2	15	9 (60%)	nationaal + D 13 (21%)
bijlage II niet-selecterend, HR 6:1	34	12 (35%)	
SDF-soorten verwijderd uit OB/AB	(6)		
bijlage II nationaal + D, HR geen	13		
subtotaal	62		
VR selecterend, HR 6:2	26	4 (15%)	VR artikel 3 100 (86%)
VR niet-selecterend, VR 3 SDF-soorten	88		
verwijderd uit OB/AB	(11)		
VR nationaal, VR 3	2		
subtotaal	116		
totaal	336	108 (58%)	161 (48%)

Uit Tabel 1 blijkt dat **48% van het totaal aantal doelen uit de besluiten kan worden verwijderd**, omdat ze niet onder het gebiedsbeschermingskader van de richtlijnen vallen (zie voor een verantwoording de *Legenda factsheets*). Daarnaast blijkt dat voor **58% sprake is van een discrepantie tussen het doel en de uit het SDF voortvloeiende verplichtingen**, in het merendeel van de gevallen een te hoge doelstelling (zie voor een verantwoording de *Legenda factsheets* en ook de *afzonderlijke factsheets*).

Niet alleen de besluiten dienen te worden herzien, ook de (concept)-**beheerplannen dienen te worden aangepast**. Daarin zal tenminste moeten worden aangegeven welke in het gebied voorgestelde doelen en maatregelen voortvloeien uit de gebiedsbeschermingsverplichtingen van de richtlijnen en welke niet. Van essentieel belang is daarbij dat duidelijk wordt op welke habitattypen en soorten de z.g. passende beoordeling betrekking heeft (zie voor een verantwoording de *Legenda factsheets* onder *Richtlijnkader*).

COMPILATIE GEBIEDSGEGEVENS

Een overzicht van de gebiedsgegevens is bijeengebracht in Tabel 2. Per gebied zijn voor elk habitattype van bijlage I van de Habitatrictlijn en/of habitat van een soort van bijlage II van de Habitatrictlijn, danwel voor soorten vallend onder de artikelen 3 en 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn, het werkingskader van de richtlijnen aangegeven. Daarbij is aangegeven in hoeverre de doelstellingen uit de Ontwerp- en Aanwijzingsbesluiten overeenkomen met de verplichtingen zoals volgen uit de gegevens van het SDF. Daarnaast wordt het gebiedsoppervlak vermeld, zoals opgegeven in het SDF (met het percentage agrarische grond) en de Ontwerp- en Aanwijzingsbesluiten.

LEGENDA BIJ TABEL 2

kolom 1 ***Nederlands gebiedsnummer***

Het gebied valt onder de werking van de Habitatrictlijn (h), onder de werking van de Vogelrichtlijn (v), of onder de werking van beide richtlijnen (hv)

kolom 2 ***Gebiedsnaam***

Gebiedsnamen in een groen veld geven aan dat het gebied is aangewezen als speciale beschermingszone, ter uitvoering van artikel 4, vierde lid, van de Habitatrictlijn, danwel onder artikel 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn. Gebiedsnamen in een blanco veld geven aan dat het gebied door de Europese Commissie op de lijst van gebieden van communautair belang is geplaatst. In deze gebieden geldt een beperkte werking van de Habitatrictlijn, slechts de verplichtingen van artikel 6, tweede en derde lid, dienen in deze gebieden te worden toegepast. Gebiedsnamen in een oranje veld geven aan dat het gebied oorspronkelijk niet of thans niet meer voldoet aan de criteria voor de selectie van "gebieden van communautair belang".

kolom 3 - 'selecterend'

EUcode-nummer van de habitattypen van bijlage I van de Habitatrictlijn, die de aanleiding zijn geweest voor de selectie van het gebied, de z.g. kwalificerende habitattypen. Van belang is hierbij dat op deze typen alle bepalingen van artikel 6 van de Habitatrictlijn (inclusief de verplichting tot een "passende beoordeling") van toepassing zijn. De betreffende typen zijn opgenomen in het SDF.

kolom 4 - 'niet-selecterend'

EUcode-nummer van de habitattypen van bijlage I van de Habitatrictlijn, die geen aanleiding zijn geweest voor de selectie van het gebied, maar die naast de selecterende typen in het gebied voorkomen. Van belang is hierbij dat op deze typen alleen de bepalingen van artikel 6, eerste lid, van de Habitatrictlijn (geen "passende beoordeling") van toepassing zijn. De betreffende typen zijn opgenomen in het SDF

kolom 5 - 'geen SDF + D'

EUcode-nummer van de habitattypen van bijlage I van de Habitatrictlijn die op het SDF zijn voorzien van de code D: verwaarloosbaar voorkomend in het gebied. Voor deze typen kunnen geen gebiedsdoelstellingen worden geformuleerd, omdat de daartoe noodzakelijke informatie niet beschikbaar is.

EUcode-nummer van habitattypen van bijlage I van de Habitatrictlijn die geen onderdeel uitmaken van de informatie op het SDF, maar waarvoor desondanks toch doelstellingen zijn geformuleerd in de Ontwerp- of Aanwijzingsbesluiten. Voor deze typen kunnen geen gebiedsdoelstellingen worden geformuleerd

kolom 6 - 'selecterend'

EUcode-nummer van de habitats van soorten van bijlage II van de Habitatrictlijn, die de aanleiding zijn geweest voor de selectie van het gebied. Van belang is hierbij dat op deze typen alle bepalingen van artikel 6 van de Habitatrictlijn (inclusief "passende beoordeling") van toepassing zijn. De betreffende habitats zijn opgenomen in het SDF.

kolom 7 - 'niet-selecterend'

EUcode-nummer van de habitat van soorten van bijlage II van de Habitatrictlijn, die naast de kwalificerende habitats in het gebied voorkomen. Van belang is hierbij dat op deze typen alleen de bepalingen van artikel 6, eerste lid, van de Habitatrictlijn (geen "passende beoordeling") van toepassing zijn. De betreffende typen zijn opgenomen in het SDF

kolom 8 - 'geen SDF + D'

EUcode-nummer van de habitats van soorten van bijlage II van de Habitatrictlijn die op het SDF zijn voorzien van de code D: verwaarloosbaar voorkomend in het gebied. Voor deze soorten kunnen geen gebiedsdoelstellingen worden geformuleerd, omdat de daartoe noodzakelijke informatie niet beschikbaar is.

EUcode-nummer van habitats van soorten van bijlage II van de Habitatrictlijn die geen onderdeel uitmaken van de informatie op het SDF, maar waarvoor desondanks toch doelstellingen zijn geformuleerd in de Ontwerp- of Aanwijzingsbesluiten. Voor deze soorten kunnen geen gebiedsdoelstellingen worden geformuleerd.

kolom 9 - 'selecterend'

EUcode-nummer van de habitats van soorten van de Vogelrichtlijn die voldoen aan de criteria voor selectie van gebieden. Van belang is hierbij dat op de habitats van deze soorten de bepalingen van artikel 3 van de Vogelrichtlijn én de bepalingen van artikel 6, tweede en derde lid, van de Habitatrictlijn (inclusief "passende beoordeling") van toepassing zijn. De betreffende soorten zijn opgenomen in het SDF.

kolom 10 - 'niet-selecterend'

EUcode-nummer van de habitats van soorten van de Vogelrichtlijn die niet voldoen aan de criteria voor selectie van gebieden. Van belang is hierbij dat op de habitats van deze soorten uitsluitend de bepalingen van artikel 3 van de Vogelrichtlijn van toepassing zijn. Voor deze soorten kunnen geen gebiedsdoelstellingen worden geformuleerd. De betreffende soorten zijn opgenomen in het SDF.

kolom 11 - 'geen SDF'

EUcode-nummer van de habitats van soorten van de Vogelrichtlijn die niet zijn opgenomen op het SDF. Voor deze soorten kunnen geen gebiedsdoelstellingen worden geformuleerd.

kolom 12, 13, 14, 15 - Oppervlakte gebied

Oppervlak van het gebied in hectares zoals vermeld in het SDF (kolom 12, Habitatrictlijn en 14, Vogelrichtlijn), en zoals vermeld in het Ontwerp- of Aanwijzingsbesluit (kolom 13 en 15). Het verschil tussen beide opgaven is aangegeven in rood. In kolom 12 is het percentage agrarisch land, zoals opgegeven op het SDF, in groen aangegeven.

kleuren en fonts EU-codes

H1234	of	A321	doelstelling in overeenstemming met gegevens SDF
H1234	of	A321	habitattype of soort met oorspronkelijke opname in SDF
H1234	of	A321	verwijderd uit Ontwerp- of Aanwijzingsbesluit
H1234	of	A321	doelstelling niet in overeenstemming met gegevens SDF (in het merendeel van de gevallen hoger)
H1234	of	A321	habitattype of soort zonder SDF-gegevens maar opgenomen in Ontwerp- of Aanwijzingsbesluit, of met code "D" op SDF (verwaarloosbaar voorkomend).
H1234	of	A321	habitattype of soort toegevoegd blijktens rapport Royal-Haskoning
H1234	of	A321	habitattype of soort verwijderd blijktens rapport Royal-Haskoning
<u>code</u>			complementair doel

TABEL 2 Overzicht habitattypen, habitats van soorten en oppervlakte per gebied op basis van codering op het Standaardgegevensformulier, met daarin verwerkt gegevens uit Ontwerp- en/of Aanwijzingsbesluiten

1	2	HABITATRICHTLIJN						VOGELRICHTLIJN			Oppervlakte gebied (ha)			
		bijlage I			bijlage II			6:2 HR	3	nvt	verschil, % agr. grond			
		6:1,2	6:1	nvt	6:1,2	6:1	nvt				VR			
Richtlijnkader	selecteren d	niet-selecteren d	geen SDF + 'D'	selecteren d	niet-selecteren d	geen SDF + 'D'	selecteren d	niet-selecteren d	geen SDF	SDF	Ontwe rp/Aa nw	SDF	Ontwe rp/Aa nw	
034hv	Weerribben HR01-02-2004 VR01-07-2007	H7140 H7210 H4010 H91D0	H3140 H3150 H6410 H6430		H1042 H1060 H1082 H1903	H1134 H1145 H1149 H1318	H1016 H4056	A153	A021 A029 A068 A094 A119 A197 A292 A295 A298		3383 20%	3296 -87	3316	3345 +29
035hv	Wieden HR01-02-2004 VR01-02-2004	H3150 H4010 H7140 H7210	H3140 H6410 H6430 H91D0		H1042 H1060 H1393 H1903	H1134 H1145 H1149 H1163 H1318	H1016 H1082 H4056	A017 A021 A029 A068 A094 A119 A122 A153 A197	A005 A037 A041 A043 A050 A051 A054 A059 A061 A070 A081 A275 A292 A298	A229 A295	7534 4%	7213 -321		9260
036hv	Uiterwaarden Zwarte Water & Vecht HR01- 02-2004 VR01-07- 2007	H6510 H91F0	H3150 H6430	H6120 H6410 H6510		H1134 H1149		A197	A021 A037 A041 A050 A054 A056 A119 A122 A125 A157 A298		1107 68%	1103 - 1424 4		1425 +1
037h	Olde Maten en Veersloot-landen HR01-02-2004	H6410	H3150 H7140	H7140 H7230	H1145	H1134 H1149	H1016 H4056				993 88%	989 4		

1	2	HABITATRICHTLIJN						VOGELRICHTLIJN			Oppervlakte gebied (hectare)			
		bijlage I			bijlage II			6:2	3	HR		VR		
		6:1,2	6:1	nvt	6:1,2	6:1	nvt			SDF	Ontwe rp/Aa nw	SDF	Ontwe rp/Aa nw	
Richtlijnkader	selecteren d	niet-selecteren d	geen SDF + 'D'	selecteren d	niet-selecteren d	geen SDF + 'D'	selecteren d	niet-selecteren d	geen SDF	SDF	Ontwe rp/Aa nw	SDF	Ontwe rp/Aa nw	
038hv	Uiterwaarden IJssel HR01-02-2004 VR01-07-2007	H3260 H6120 H6510 H91E0 H91F0	H3270 H6430	H3150		H1134 H1145 H1149 H1163 H1166	H1337	A037 A041 A122 A156 A197 A229	A005 A017 A021 A026 A034 A038 A043 A050 A051 A052 A053 A054 A056 A059 A061 A068 A070 A094 A103 A119 A125 A130 A142 A160 A162 A190		1538 84%	1921 +383	9094	8075 - 1019
039h	Vecht en Beneden-Regge HR01-02-2004	H2330 H4030 H5130 H7150	H2310 H4010 H6230 H6430 H9190 H91E0	H3160 H6120 H7110 H7140		H1134 H1145 H1149 H1163 H1166 H1318	H1614			4068 26%	4103 +35			
040hv	Engbertsdijk-venen HR01-09-2011 VR01-09-2011	H7110 H7120	H2320 H91D0 H4010 H4030					A127	A008 A037 A039		998 5%	1000 +2	932	930 -2
041h	Boetelerveld HR01-02-2004		H3130 H4010 H4030 H6230 H6410	H5130 H7150		H1831	H1166				173 8%	173		
042hv	Sallandse heuvelrug HR01-02-2004	H4030	H4010 H5130	H3160 H6230 H7110			H1166	A224	A107 A276		2227	2228 +1		
043h	Wierdense veld HR01-02-2004	H7120 H91D0	H4010 H4030	H7110								420		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		HABITATRICHTIJK						VOGELRICHTLIJK			Oppervlakte gebied (hectare)			
		bijlage I			bijlage II						HR		VR	
Richtlijnkader		6:1,2	6:1	nvt	6:1,2	6:1	nvt	6:2	3		SDF	Ontwe rp/Aa nw	SDF	Ontwe rp/Aa nw
		selecteren d	niet-selecteren d	geen SDF + 'D'	selecteren d	niet-selecteren d	geen SDF + 'D'	selecteren d	niet-selecteren d	geen SDF				
044h	Borkeld HR01-02-2004	H5130 H6230	H4010 H4030	H2310 H3160 H7150								506		
045h	Springendal en Dal van de Mosbeek HR01-02-2004	H7230 H91E0	H4010 H4030 H5130 H6230	H6410 H7140 H7150 H9120 H9190	H1083 H1096	H1149 H1831	H1166					1338		
046h	Bergvennen en Brecklenkampse Veld HR01-02-2004	H3110 H6230	H2310 H3130 H4010 H4030 H5130	H2320 H6230 H6410 H7150 H7230			H1166				110 12%	146 +36		
047h	Achter de Voort, Ageler-broek en Volterbroek HR01-02-2004	H9160	H3130 H6410 H91E0	H1016			H1166				309 25%	324 +13		
048h	Lemselermaten HR01-09-2011	H7230 H3130		H4010 H4030 H6230 H6410 H7140 H7150 H91E0			H1016				55 40%	56 +1		
049h	Dinkelland HR01-02-2004		H3130 H4010 H4030 H5130 H6230 H6410 H91E0	H6120 H7150	H1163	H1149 H1831					990 53%	849 -141		
050h	Landgoederen Oldenzaal HR01-02-2004	H9160	H91E0 H9120	H9190	H1166						521 49%	625 +104		
051h	Lonnekermeer HR01-02-2004		H3130 H4010 H4030 H6230 H6410	H3160 H7150	H1042						103 21%	106 +3		
052h	Boddenbroek HR01-02-2004	H7230	H3130 H4010	H6410 H7150							???	5		
053h	Buurserzand en Haaksbergerveen HR01-02-2004	H7110 H91D0	H2310 H3130 H4010 H5130 H7120	H4030 H7230 H91E0	H1145	H1166					1257 25%	1249 -8		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		HABITATRICHTLIJN						VOGELRICHTLIJN			Oppervlakte gebied (hectare)			
		bijlage I			bijlage II									
Richtlijnkader		6:1,2	6:1	nvt	6:1,2	6:1	nvt	6:2	3		HR		VR	
		selecteren d	niet-selecteren d	geen SDF + 'D'	selecteren d	niet-selecteren d	geen SDF + 'D'	selecteren d	niet-selecteren d	geen SDF	SDF	Ontwe rp/Aa nw	SDF	Ontwe rp/Aa nw
054h	Witte Veen HR01-02-2004		H3130 H4010 H4030 H91D0	H3160 H7110 H7120		H1166					294 17%	292 2		
055h	Aamsveen HR01-02-2004	H6230	H4010 H4030 H7120 H91D0	H7110 H7150 H91E0		H1166					146 36%	145 1		
074hv	Zwarte meer HR01-09-2011 VR01-09-2011	H3150	H6430 H6510			H1099 H1134 H1145 H1149 H1163 H1318		A041	A005 A017 A021 A029 A034 A037 A039 a043 A050 A051 A052 A054 A056 A059 A061 A119 A125 A156 A197 A292 A295 A298		2162	2160 - 2162 2		2160 -2
075v	Ketelmeer en Vossemeer VR01-09-2011							A037 A068 A094 A190	A005 A017 A021 A034 A039 A041 A043 A051 A052 A054 A059 A061 A070 A119 A125 A156 A298				3843	3850 +7

DISCUSSIE COMPILATIE GEBIEDSGEGEVENS

De belangrijkste aspecten die uit Tabel 2 naar voren komen zijn de doelen die geen grondslag hebben in gebiedsbeschermingsmaatregelen en de doelen met een ten opzichte van de verplichtingen afwijkende doelstelling.

Doelen zonder richtlijngrondslag t.a.v. gebiedsbescherming

Voor habitattypen van bijlage I en habitats van soorten van bijlage II, van de Habitatrichtlijn, waarvoor het SDF geen ecologische gegevens bevat kunnen geen gebiedsdoelstelling worden geformuleerd; er is geen "nulmeting" als uitgangspunt.

Alle doelen voor de EU-codes uit de kolommen 5 en 8 dienen uit de Ontwerp- en Aanwijzingsbesluiten te worden verwijderd.

Een aanzienlijk deel van de soorten van bijlage II, die in de gebieden voorkomen, is tevens opgenomen in bijlage IV, van de Habitatrichtlijn (*zie Factsheets*). Daarmee vallen ze onder het strikte regime van soortbeschermingsmaatregelen omschreven in artikel 12 - 16, van de Habitatrichtlijn.

Voor vogelsoorten kunnen slechts gebieden worden geselecteerd indien wordt voldaan aan selectiecriteria. Selecterende soorten vallen daarmee onder de werking van de artikelen 6, tweede en derde lid, van de Habitatrichtlijn, die voorzien in het voorkómen van achteruitgang en significante verstoring en de toepassing van de passende beoordeling. De werking van artikel 3 van de Vogelrichtlijn blijft op deze soorten onverkort van toepassing.

Soorten die niet voldoen aan de selectiecriteria vallen uitsluitend onder de werking van artikel 3, van de Vogelrichtlijn. De strekking van dit artikel is tamelijk vergaand en lijkt in veel opzichten op gebiedsbescherming. Echter, het wettelijk kader voor het uitvoeren van maatregelen ontbreekt in de Nederlandse wetgeving; het betreffende artikel is niet omgezet in de Flora- en Faunawet.

Vermelding van niet-selecterende soorten op het SDF is niet van belang ontbloomt, omdat hiermee met name het algemene belang van een gebied kan worden benadrukt.

Alle doelen voor de EU-codes in kolom 10 dienen uit de Ontwerp- en Aanwijzings-besluiten te worden verwijderd.*Afwijkende doelstellingen*

Als uitgangspunt voor het vaststellen van instandhoudingsdoelstellingen dienen de gegevens van het SDF. Uit analyse van de doelstellingen uit de Ontwerp- en Aanwijzingsbesluiten blijkt een zeer groot aantal afwijkingen

De vaststelling van de lijst van gebieden van communautair belang in 2004, vond niet plaats dan nadat de Commissie ervan was overtuigd dat naar aard en omvang voldoende gebieden door Nederland waren geselecteerd, met daarin voldoende oppervlak aan habitats van bijlage I en habitats van soorten van bijlage II. Daaruitvolgend kan worden geconcludeerd dat uitbreiding van oppervlak van habitattypen en leefgebieden van soorten geen richtlijnverplichting is, tenzij een dergelijke uitbreiding essentieel is voor het tegengaan van verslechtering en/of het bereiken van een gunstige staat van instandhouding.

Het doel van de richtlijnen is, om binnen aanvaardbare grenzen, te streven naar een "*gunstige staat van instandhouding*" van habitattypen en habitats van soorten. Om dit te bereiken zijn in veel gevallen maatregelen noodzakelijk. Het SDF geeft een duidelijk inzicht in de actuele staat van de opgenomen elementen

Habitattypen: de coderingen voor "*representation*" en "*conserve*" zijn de belangrijke parameters voor het bepalen van de staat van instandhouding. Zolang in beide gevallen sprake is van code A (uitstekend) en/of B (goed) is het lange termijn perspectief voor een gunstige staat gegarandeerd. Maatregelen ter verbetering van de kwaliteit zijn niet verplicht, maar kunnen als optioneel worden beschouwd om b.v. verbetering van code A naar code B te bewerkstelligen.

Habitats van soorten: de coderingen voor "*population*" en "*conserve*" zijn de belangrijke parameters voor het bepalen van de staat van instandhouding. De codering voor "*population*" in het geval van soorten van bijlage II bestaat in 88% van de gevallen uit code 'p', aanwezig maar populatieomvang onbekend, en is daardoor niet bruikbaar voor evaluatie, in tegenstelling tot de codering in aantallen bij de vogels. Voor de codering van "*conserve*" geldt hetgeen hiervoor onder Habitattypen is opgemerkt.

Alle doelstellingen in de Ontwerp- en Aanwijzings-besluiten dienen in overeenstemming te worden gebracht met de gegevens van het SDF.

De uitbreiding van oppervalk en leefgebied, en de verbetering van kwaliteit die in de Ontwerp- en Aanwijzingsbesluiten als doelstelling zijn opgenomen, zijn in belangrijke mate het gevolg van het Nederlandse beleid van "landelijke doelstellingen". Deze zijn gebaseerd op een "landelijke staat van instandhouding" die wordt vastgesteld met andere criteria dan onder de richtlijn gebruikt worden. Beleidsmatig wordt het "landelijke aspect" boven de gebiedsverplichtingen van de richtlijnen gesteld, waarmee de verplichte toepassing van artikel 6, tweede en derde lid, van de Habitatrichtlijn, kan worden (wordt) vermeden.

GEGEVENS GEBIEDEN

Voor het samenstellen van de factsheets is gebruik gemaakt van verschillende bronnen, welke in de legenda bij de bespreking van de betreffende kolommen zijn vermeld. Voor een goed begrip van de codering van de ecologische gegevens is het van belang de tekst van het SDF te consulteren.

LEGENDA FACTSHEETS

kolom 1 - Typenr, Soortnr

EU-code voor habitattypen van bijlage I, (habitats van) soorten van bijlage II en vogelsoorten. De extensie a, b of c, verwijst naar habitat-subtypen zoals die door Nederland worden toegepast.

Kleurcodering: **grijs** - EU-code van habitatype of soort verwijderd uit Ontwerp- of Aanwijzingsbesluit of uit SDF,

rood - EU-code van habitatype of soort waarvoor geen gebiedsdoelstellingen mogelijk zijn,

paars - EU-code van habitatype of soort waarvoor gebiedsdoelstellingen zijn toegevoegd (of verwijderd) blijkens het rapport van Royal-Haskoning.

kolom 2 - Typenaam, Soortnaam

Naam van het habitatype van bijlage I, soort van bijlage II en vogelsoorten. Voor de soorten van bijlage II is tevens aangegeven of ze zijn opgenomen op bijlage IV, van de Habitatrictlijn (verplichting t.a.v. soortbescherming). Voor vogelsoorten is tevens aangegeven of ze voorkomen op bijlage 1, van de Vogelrichtlijn.

De habitats en soorten van bijlage II zijn gerangschikt naar aanleiding van de gegevens uit het Gebiedendocument (LNV, 2004) voor een definitie van 'selecterend', naar aanleiding van opname op het SDF, en als nationale toevoeging, op het ijkmoment 2004, de aanmeldingsprocedure voor "gebieden van communautair belang" bij de Commissie.

Het onderscheid tussen selecterende en niet-selecterende vogelsoorten is afkomstig uit het IBA2000-rapport: *Belangrijke vogelgebieden in Nederland, 1993-97, SOVON informatie-rapport 2000/01*.

Kleurcodering: **grijs** - Naam van habitatype of soort verwijderd uit Ontwerp- of Aanwijzingsbesluit of uit SDF,

rood - Naam van habitatype of soort waarvoor geen gebiedsdoelstellingen mogelijk zijn,

kolom 3 - SDF 2004-2012

Codering van ecologische gegevens op het SDF, die sinds 2004 niet zijn gewijzigd.

Habitatrictlijn bijlage I

Item: cov - bedekking (cover), oppervlak met het type als percentage van het gebied

rep - representativiteit. De mate van representativiteit drukt uit hoe "typisch" een habitat is voor het betreffende habitatype (al dan niet aanwezige kensoorten, enz).

A: uitstekend

B: goed

C: beduidend

D: aanwezigheid verwaarloosbaar

sur - relatief oppervlak (relative surface) in het gebied als percentage van het landelijke oppervlak.

A: >15%

B: 2-15%

C: <2%

con - staat van instandhouding (conserve). Een compilatie van de gegevens omtrent: 1) structuur, 2) functies en 3) herstelmogelijkheid.

- A: uitstekend
- B: goed
- C: passabel of verminderd

De afwaardering van de staat van instandhouding van "A" naar "B" of naar "C" is ten principale gebaseerd op de inspanning die nodig is om het betreffende habitatype of soort weer in een "uitstekende" staat te herstellen. Het SDF stelt dat hieraan een *kosten-baten analyse* ten grondslag zou kunnen (moeten) liggen. *Haalbaar en betaalbaar* zou dus reeds op basis van de informatie die de grondslag vormt van de codering van het SDF duidelijk moeten zijn en geen uniek issue bij het opstellen van beheerplannen.

glo - algemeen belang (global) van het gebied voor het type

- A: uiterst waardevol
- B: waardevol
- C: beduidend

Met dit criterium wordt beoogd om op basis van de voorgaande criteria een geïntegreerde beoordeling tot stand te brengen waarbij rekening wordt gehouden met het relatieve belang van die criteria voor de habitat in kwestie. Bij de beoordeling van de meest relevante elementen voor een algemeen evaluatie van de positieve en negatieve invloeden op de instandhouding van het habitatype kan ook met andere aspecten rekening worden gehouden. De "meest relevante elementen" hoeven niet voor ieder habitatype dezelfde te zijn: het gaat onder meer om **menselijke activiteiten in en om het gebied die de "staat van instandhouding" van het habitatype kunnen beïnvloeden, de eigendom van de grond, de huidige juridische status van het gebied, de ecologische relaties tussen de verschillende habitatypes en soorten**, enz. (tekst conform het SDF)

Habitatrichtlijn bijlage II en Vogelrichtlijn

- Item: aant - omvang van de populatie in het gebied, in aantal exemplaren of broedparen (#p)
- p: aanwezig maar populatie-omvang onbekend
 - r: zeldzaam voorkomend (rare)
 - v: kwetsbaar (vulnerable)
- pop - omvang populatie tov landelijk voorkomen
- A: > 15%
 - B: 2-15%
 - C: < 2%
 - D: populatie verwaarloosbaar
- con - staat van instandhouding (zie tevens onder kolom 3)
- A: uitstekend bewaard
 - B: goed bewaard
 - C: matig of minder goed bewaard
- isol - mate van isolatie van de populatie
- A: geheel geïsoleerde populatie
 - B: niet-geïsoleerde populatie aan de rand van het areaal
 - C: niet-geïsoleerde door de rest van het areaal omsloten populatie
- glo - algemeen belang van het gebied voor de soort (zie tevens onder kolom 3)
- A: uiterst waardevol
 - B: waardevol
 - C: beduidend

kolom 3a - SDF 2004

Indien na de aanmeldingsprocedure in 2004 een update van het SDF heeft plaatsgevonden is kolom 3 gesplitst. In kolom 3a zijn in dit geval de oorspronkelijke SDF gegevens uit 2004 weergegeven.

kolom 3b - SDF >2004, SDF 2007, SDF 2011

Indien na de aanmeldingsprocedure in 2004 een update van het SDF heeft plaatsgevonden is kolom 3 gesplitst. In kolom 3b zijn in dit geval de SDF gegevens van de update (met vermelding van jaartal) weergegeven.

kolom 4 - Habitatrichtlijn: Profielendoc 2006

In het Profielendocument, versie 2006 zijn per habitatype of habitat van een soort oppervlakte- en aantalsgegevens te vinden, alsmede een omschrijving van de status waarin een habitatype in een gebied zich bevindt. Het probleem wat zich hierbij voordoet is deze status is vastgesteld met criteria die afwijken van die welke in het SDF worden gehanteerd; een betrouwbare vergelijking is niet goed mogelijk

Habitatrichtlijn bijlage I: opp

Omvang van het oppervlak van het habitatype in het gebied als percentage van het landelijke oppervlak.

Habitatrichtlijn bijlage II: pop

Omvang van de populatie van de soort in het gebied als percentage van het landelijke aantal.

Kleurcodering: **rood vlak**: discrepantie tussen gegevens SDF (2004) en gegevens Profielendocument (2006)

kolom 4 - Vogelrichtlijn: WPE 2004, SOVON 2005*WPE 2004, 1%*

Waterfowl Population Estimates, onder auspiciën van de Ramsar Conventie laatstelijk vastgesteld in 2004. Indien in een gebied regelmatig ten minste 1% van de internationale populatie van een migrerende watervogelsoort aanwezig is voldoet het gebied aan het criterium voor selectie van deze soort als Special Protection Area (SPA) ingevolge de Vogelrichtlijn. Voor een dergelijke soort zijn hiermee gebiedsdoelstellingen mogelijk (kolom 6, onder 6:2, code +).

SOVON 2005: aantal

In het SOVON-informatierapport 2005/09: *Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk*, vastgestelde aantal van de betreffende vogelsoort in het gebied. Indien het aantal lager is dan de 1%-waarde kan het gebied voor deze soort niet fungeren als SPA en zijn gebiedsdoelstellingen niet mogelijk (kolommen 1, 2 en 5, Kleurcodering: **rood vlak**; soort voldoet niet aan 1%-selectiecriterium m.b.t. aantal

SOVON 2005: rank

Op basis van de aantallen in het voornoemde rapport kan voor soorten van bijlage 1 van de Vogelrichtlijn een ranking van de belangrijkste gebieden worden opgesteld. De (landelijk) vijf belangrijkste gebieden voor elke soort komen in aanmerking voor selectie als SPA ingevolge de Vogelrichtlijn. Voor een dergelijke soorten zijn hiermee gebiedsdoelstellingen mogelijk.

Kleurcodering: **rood vlak**; soort voldoet niet aan selectiecriterium m.b.t. de vijf belangrijkste gebieden

Voor soorten waarop noch het aantalscriterium, noch het ranking-criterium van toepassing is, kunnen geen gebieden worden geselecteerd. Het betreft de soorten A107: Korhoen, A275: Paapje, A276: Roodborsttapuit, A292: Snor en A298: Grote karekiet

Kleurcodering: **geel vlak in** beide subkolommen.

kolom 5 - Habitatrichtlijn: Ontwerp, Aanwijzing*Selectie update*

Deze subkolom bevat informatie uit Aanwijzingsbesluiten gepubliceerd in 2009 en 2011. Hierin staan herzieningen van de gebieden die voor verschillende habitattypen en soorten thans als belangrijkste worden aangemerkt.

Kleurcodering: **groen vlak** - gebied is geselecteerd als behorend tot de belangrijkste voor het habitatype of soort. Het percentage in dit vlak geeft het relatieve oppervlak of aantal t.o.v. de landelijke situatie
nee in het vlak - gebied dat niet behoort tot de belangrijkste voor habitatype of soort,
geel vlak - met daarin aangegeven dat het gebied voor het type aan de selectie van de belangrijkste gebieden is toegevoegd op basis van z.g. **geo**(grafische spreiding) of **grens**(overschrijdend belang).
grijs vlak - type of soort bij SDF-update verwijderd

**Het is nog maar de vraag of de herdefinitie van belangrijkste gebieden voor habitattypen of soorten zonder meer mogelijk is. Strijdigheid met het uitvoeren van de verplichtingen van artikel 6, tweede en derde lid, van de Habitatrichtlijn, ligt hierbij in meerdere gevallen voor de hand.
 (H7210: Wieden; H4010A: Boetelerveld; H3130: Lemselermaten, Dinkelland, Lonnekermeer)**

doel: opp(ervlak habitatype) c.q. omv(ang leefgebied)

Gegevens gebaseerd op de instandhoudingsdoelstellingen zoals opgenomen in de Ontwerp- en Aanwijzingsbesluiten, beschikbaar via de website van EL&I

Codering: > uitbreiding oppervlak / leefgebied
 = geen uitbreiding oppervlak / omvang leefgebied

doel: kw(aliteit habitatype) c.q. kw(aliteit leefgebied)

Gegevens gebaseerd op de instandhoudingsdoelstellingen zoals opgenomen in de Ontwerp- en Aanwijzingsbesluiten, beschikbaar via de website van EL&I

Codering: + verbetering kwaliteit habitat / leefgebied
 = geen verbetering kwaliteit habitat / leefgebied

Kleurcodering: **grijs** - betreft habitatype of soort niet opgenomen in Ontwerp- of Aanwijzingsbesluit,
geel vlak - betreft habitatype of soort waarvoor de doelstellingen in het Ontwerp- of Aanwijzingsbesluit lager zijn dan volgens de gegevens van het SDF noodzakelijk is,
rood vlak - betreft habitatype of soort waarvoor de doelstellingen in het Ontwerp- of Aanwijzingsbesluit hoger zijn dan volgens de gegevens van het SDF noodzakelijk is,
oranje vlak - gebiedsdoelstellingen niet mogelijk wegens afwezigheid van gegevens op het SDF

kolom 5 - Vogelrichtlijn: Ontwerp, Aanwijzing

doel: aant(a):

Aantalsdoelstelling uit Ontwerp- of Aanwijzingsbesluit; is in principe hetzelfde aantal als gegeven in SOVON 2005 en het ge-update SDF.

Kleurcodering: **rood vlak** - aantalsdoelstelling hoger dan op grond van SDF gegevens noodzakelijk,
grijs vlak - betreft soort verwijderd uit Ontwerp- of Aanwijzingsbesluit

doel: omv(ang leefgebied) en doel: kw(aliteit leefgebied)

Doelstelling uit Ontwerp- of Aanwijzingsbesluit

Codering: > uitbreiding oppervlak leefgebied
 + verbetering kwaliteit leefgebied

Kleurcodering: **rood vlak** - doelstelling hoger dan op grond van SDF gegevens noodzakelijk,
grijs vlak - betreft soort verwijderd uit Ontwerp- of Aanwijzingsbesluit
oranje vlak - gebiedsdoelstellingen niet mogelijk omdat het een niet-selecterende soort betreft, of wegens afwezigheid van gegevens op het SDF.

kolom 6 - Richtlijn kader

Habitatrichtlijn bijlage I

Voor habitattypen waarvan het belang zodanig was dat het geleid heeft tot selectie van het gebied geldt de werking van artikel 6, eerste en tweede lid, van de Habitatrichtlijn (in subkolommen 6:1 en 6:2 aangegeven met +). De oorspronkelijke selectie uit 2004 is in veel gevallen gewijzigd door de selectie-update (zie kolom 5, onder *Habitatrichtlijn en tevens onder Discussie Gegevens Gebieden, p44*), die in kolom 6 is verwerkt (de wijzigingen zijn gemerkt met een **blauw vlak**). Ook de wijzigingen uit de rapportage van Royal Haskoning zijn verwerkt. Voor prioritaire typen bestaat de selectie uit de 10 belangrijkste gebieden, voor niet-prioritaire uit de 5 belangrijkste gebieden en voor subtypen uit respectievelijk de 5 en 3 belangrijkste gebieden.

Voor habitattypen die geen aanleiding zijn geweest voor de selectie van het gebied, maar daarin wel voorkomen, geldt de werking van artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn (in subkolom 6:1 aangegeven met +). **Deze typen vallen dus buiten de toepassing van de zg. "passende beoordeling"**.

Habitatrichtlijn bijlage II

Voor habitats van soorten waarvan het belang zodanig was dat het geleid heeft tot selectie van het gebied geldt de werking van artikel 6, eerste en tweede lid, van de Habitatrichtlijn (in subkolommen 6:1 en 6:2 aangegeven met +). De oorspronkelijke selectie uit 2004 is in één geval gewijzigd door de selectie-update (zie kolom 5, onder *Habitatrichtlijn*), die in kolom 6 is verwerkt (de wijziging is gemerkt met een **blauw vlak**). Voor prioritaire soorten bestaat de selectie uit 10 gebieden, voor niet-prioritaire soorten uit 5.

Voor habitats van soorten die geen aanleiding zijn geweest voor de selectie van het gebied, maar daarin wel voorkomen, geldt de werking van artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn (in subkolom 6:1 aangegeven met +). **Deze typen vallen dus buiten de toepassing van de zg. "passende beoordeling"**.

Habitatrichtlijn SDF-code "D" en Nationale toevoegingen

Voor habitattypen en habitats van soorten met SDF-code "D" of in de vorm van nationale toevoegingen zijn geen gegevens opgenomen in het SDF. Ze vallen buiten het werkingskader van artikel 6 van de Habitatrichtlijn en gebiedsdoelstellingen zijn derhalve niet mogelijk (in kolom 6 aangegeven met **geen**)

Vogelrichtlijn

De meest recente aantallen zijn getoetst aan het 1%- en het ranking-criterium. Op basis daarvan is aan selecterende soorten een + toegekend in subkolom 6b. Voor deze soorten zijn gebiedsdoelstellingen ingevolge artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn van toepassing, inclusief de passende beoordeling.

Voor soorten die niet aan de criteria voor gebiedsselectie voldoen is uitsluitend subkolom 3 van een plus voorzien. Voor deze niet-selecterende soorten zijn "slechts" de verplichtingen van artikel 3, van de Vogelrichtlijn van kracht. Dit regime geldt tevens voor de nationaal toegevoegde soorten én onverkort voor de selecterende soorten

Kleurcodering: **grijs** - betreft habitatype of soort verwijderd uit Ontwerp- of Aanwijzingsbesluit of uit SDF,
blauw vlak zonder + - selecterende soort afgevallen
blauw vlak met + - selecterende soort toegevoegd

1		2				3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage I		SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader				
Typenr Typenaam		cov	rep	sur	con	glo	opp status		Selectie update	doel opp kw 6:1		6:2				
SELECTERENDE HABITATTYPEN																
H7140a	Trilvenen	10	A	A	C	C	>15%	goed	40-50%	>	+	+	+			
H7140b	Veenmosrietland	1	B	C	B	B	>15%	goed	600ha	=	=	+	+			
H7210	Galigaanmoerassen						>15%		6-15%	>	+	+	+			
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN																
H3140	Kranswierwateren	1	B	C	C	C	<2%	goed	nee	>	+	+				
H3150	Meren met Krabbescheer	3	C	C	B	A	>15%	goed	nee	>	+	+				
H4010b	Vochtige heiden	3	A	C	C	A	>15%	goed	>10%	>	=	+	+			
H6410	Blauwgraslanden	1	C	B	B	B	>15%	matig	nee	=	+	+				
H6430a	Zoomvormende ruigten	1	B	C	B	B	2-15%	-		=	=	+				
H91D0	Veenbossen	5	A	C	A	A	>15%	matig	6-15%	>	+	+	+			

1		2				3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage II		SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader				
Soortnr Soortnaam		aant	pop	con	isol	glo	pop status		Selectie update	doel omv kw 6:1		6:2				
SELECTERENDE SOORTEN																
H1042	Gevlekte witsnuitlibel IV	51-100	A	A	B	A				>	+	+	+			
H1060	Grote vuurvliinder IV	p		C	A	B	>15%			>	+	+	+			
H1082	Gestr. waterroofkever IV	A		C	A	B	-			>	+	+	+			
H1903	Groenknolorchis IV	p		B	A	B	<15%		15-30%	=	=	+	+			
NIET-SELECTERENDE SOORTEN																
H1134	Bittervoorn	500	A				-									
H1145	Grote modderkruiper	p	B	B	C	B	2-15%	-		=	=	+				
H1149	Kleine modderkruiper	p	C	A	C	B	2-15%	-		=	=	+				
H1163	Rivierdonderpad	p	C	B	C	B	-	-								
H1318	Meervleermuis IV	501-1k	A	A	B	A	2-15%	-		=	=	+				
NATIONALE TOEVOEGINGEN																
H1016	Zeggekorfslak	-	-	-	-	-	-	-					geen			
H4056	Platte schijfhoorn IV	-	-	-	-	-	2-15%	-		=	=		geen			

1		2				3a					4		3b			5		6
Vogelrichtlijn		SDF 2004					WPE 2004	SOVON 2005		SDF 2007			Ontwerp		Richtl kader 3			
Soortnr Soortnaam		aant	pop	con	isol	glo	1%	rank	aant	pop con isol glo			doel aant omv kw		6:2			
SELECTERENDE SOORTEN																		
A021	Roerdomp (1)	11p	B	B	C	B	65	7p	8	7p	B	B	C	B	>	+		
A119	Porceleinhoen (1)	11p	B	C	C	B	10000	7p	9	>10p					>	+		
NIET-SELECTERENDE SOORTEN																		
A029	Purperreiger (1)	9p	B	C	A	B	120	5p	9	5p	C	B	A	C	>10p	>	+	
A068	Nonnetje (1)	39	C	B	C	C												
A094	Visarend (1)	2	C	B	C	C												
A197	Zwarte stern (1)	20p	C	C	C	C	7500	22p	10	22p	C	B	B	C	>40p	>	+	
A292	Snor	77p	B	C	A	B	nvt	80p		80p	B	B	C	B	>100p	>	+	
A298	Grote karekiet	15p	C	C	A	B	nvt	4p		4p	C	B	B	C	>20p	>	+	
NATIONALE TOEVOEGINGEN																		
A153	Watersnip (1)	-	-	-	-	-	20000	160p	1	160p	B	A	C	A	>150	=	+	
A295	Rietzanger	-	-	-	-	-	nvt	900p		900p	B	A	C	A	>900p	=	+	

1		2		3				4		5			6	
Habitatrichtlijn bijlage I		SDF 2004-2012				Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader			
Typenr Typenaam		cov	rep	sur	con	glo	opp status	update	doel	opp kw 6:1	6:2			
SELECTERENDE HABITATTYPEN														
H3150	Meren met krabbescheer	25	A	A	B	B	>15%	goed	nee	>	+	+		
H4010b	Vochtige heide	1	A	C	B	A	>15%	goed	>10%	>	=	+	+	
H7140a	Trilvenen	5	A	B	B	A	>15%	goed	15-20%	>	=	+	+	
H7140b	Veenmosrietland		>15%	goed	250ha	=	=	+	+					
H7210	Galigaanmoerassen	1	B	C	B	B	<2%	matig	nee	>	+	+		
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN														
H3140	Kranswierwateren	1	C	C	B	C	<2%	goed	nee	>	+	+		
H6410	Blauwgraslanden	1	C	C	B	C	>15%	matig	nee (5ha)	=	+	+		
H6430a	Zoomvormende ruigten	2	A	C	B	A	2-15%	-		=	=	+		
H91D0	Veenbossen	3	B	C	B	B	>15%	matig	nee	=	+	+		

Habitatrichtlijn bijlage II		SDF 2004-2012				Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader		
Soortnr Soortnaam		aant pop con isol glo				pop status	update	doel	omv kw 6:1	6:2			
SELECTERENDE SOORTEN													
H1042	Gevlekte witsnuitlibel IV	51-100	A	A	B	A			>	+	+	+	
H1060	Grote vuurvliinder IV	r		C	A	C	>15%		>	+	+	+	
H1393	Geel schorpioenmos	A		B	A	B	-		>	+	+	+	
NIET-SELECTERENDE SOORTEN													
H1134	Bittervoorn	p	B	A	C	B	2-15%	-	=	=	+		
H1145	Grote modderkruiper	p	B	A	C	A	2-15%	-	=	=	+		
H1149	Kleine modderkruiper	p	C	B	C	C	2-15%	-	=	=	+		
H1163	Rivierdonderpad	p	C	C	C	C	<2%	-	=	=	+		
H1318	Meervleermuis IV	251-500	B	A	B	A	2-15%	-	=	=	+		
H1903	Groenknolorchis IV	p		B	B	A	++	-	6-15%	=	=	+	+
NATIONALE TOEVOEGINGEN													
H1016	Zeggekorfslak	-	-	-	-	-	-	-					geen
H1082	Gestr. waterroofkever IV	-	-	-	-	-	2-15%	-	>	+			geen
H4056	Platte schijfhoorn IV	-	-	-	-	-	2-15%	-	=	=			geen

Vogelrichtlijn		SDF 2004-2012				WPE 2004	SOVON 2005	Ontwerp			Richtl kader		
Soortnr Soortnaam		aant pop con isol glo				1%	aant	doel	omv kw	3	6:2		
SELECTERENDE SOORTEN													
A017	Aalscholver	994	B	A	C	B	1000		>1000p	=	=	+	+
A021	Roerdomp (1)	14p	B	B	C	B	65	1000p	>30p	=	=	+	+
A037	Kleine zwaan (1)	178	C	B	C	C	200	23p	8	=	=	+	
A041	Kolgans	8017	C	A	C	B	10000	8	3800	=	=	+	
A043	Grauwe gans	2093	C	A	C	B	5000	14100	1100	=	=	+	
A068	Nonnetje (1)	426	B	B	C	B	400	3800	30	=	=	+	+
A197	Zwarte stern (1)	132p	B	C	C	B	7500	160p	>200p	=	=	+	+
NIET-SELECTERENDE SOORTEN													
A005	Fuut	317	C	B	C	C	3600	110	110	=	=	+	
A029	Purperreiger (1)	20	B	C	A	B	120	52	>50p	=	=	+	+
A050	Smient	1895	C	B	C	C	15000	500	500	=	=	+	
A051	Krakeend	71	C	B	C	C	600	150	150	=	=	+	
A054	Pijlstaart	62	C	B	C	C	600						
A059	Tafeleend	3161	B	B	C	B	3500	210	210	=	=	+	
A061	Kuifeend	2198	C	B	C	C	12000	430	430	=	=	+	
A070	Grote zaagbek	276	B	B	C	B	2700	20	20	=	=	+	
A081	Bruine kiekendief (1)	15p	C	A	C	B	nvt	19p	>20p	=	=	+	
A119	Porceleinhoen (1)	5p	B	C	C	B	10000	19p	>20p	=	=	+	+
A275	Paapje	5p	C	C	C	C	nvt	4p	>5p	>	+	+	
A292	Snor	71p	B	C	A	B	nvt	60p	>100p	>	+	+	
A298	Grote karekiet	6p	B	C	A	B	nvt	11p	>20p	>	+	+	

1		2				3					4		5			6	
Vogelrichtlijn		SDF 2004-2012					WPE	SOVON		Ontwerp			Richtl				
Soortnr	Soortnaam	aant	pop	con	isol	glo	2004	2005		doel			kader				
							1%	aant		aant	omv	kw	3	6:2			
NATIONALE TOEVOEGINGEN																	
rank																	
A094	Visarend (1)	-	-	-	-	-	nvt			2		=	+	+			
A122	Kwartelkoning (1)	-	-	-	-	-	?	2p	4	≥20p		+	+	+			
A153	Watersnip (1)	-	-	-	-	-	20000	6p	5	>120p	=	=	+	+			
A229	IJsvogel	-	-	-	-	-	nvt	120p	2				+				
A295	Rietzanger	-	-	-	-	-	nvt	-		>3000p	=	=	+				
3400p																	

1	2	3				4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage I		SDF 2004-2012				Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader
Typenr	Typenaam	cov	rep	sur	con	glo	opp	update	doel	opp kw 6:1	6:2
SELECTERENDE HABITATTYPEN											
H6510b	Glanshaver en Vossestaart	10	A	A	A	A			>	=	+
H91F0	Droge hardhoutoibossen	1	A	A	A	A	>15%		+		+
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN											
H3150	Meren met Krabbescheer	1	C	C	A	C	<2% goed	goed	nee	>	+
H6430a	Zoomvormende ruigten	1	B	C	A	A	<2% goed	bijzonder	=	=	+
NATIONALE TOEVOEGINGEN											
H6120	Stroomdalgraslanden	-	-	-	-	-	-	-			geen
H6410	Blauwgrasland	-	-	-	-	-	-	-			geen
H6510	Glanshaver en Vossestaart	-	-	-	-	-	-	-			geen

Habitatrichtlijn bijlage II		SDF 2004-2012				Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader
Soortnr	Soortnaam	aant	pop	con	isol	glo	pop	update	doel	omv kw 6:1	6:2
NIET-SELECTERENDE SOORTEN											
H1134	Bittervoorn	P	C	B	C	C			=		+
H1149	Kleine modderkruiper	P	C	B	C	C	2-15%		=		+

1	2	3a				4		3b				5		6			
Vogelrichtlijn		SDF 2004				WPE 2004	SOVON 2005	SDF 2007				Ontwerp		Richtl kader 3			
Soortnr	Soortnaam	aant	pop	con	isol	glo	1%	aant	rank	aant	pop	con	isol	glo	aant	omv kw	6:2
SELECTERENDE SOORTEN																	
A037	Kleine zwaan (1)	439	B	B	C	B	200	4		30	C	B	C	C	C	=	+
A041	Kolgans	6978	C	A	C	B	10000	17/18		4 7400	C	A	C	C	B	=	+
NIET-SELECTERENDE SOORTEN																	
A021	Roerdomp (1)	3	C	B	C	C	65	1p	23	1p	C	B	C	C	>1p	>	+
A050	Smient	2823	C	B	C	C	15000	570		2400	C	A	C	B	570	=	+
A054	Pijlstaart	235	C	B	C	C	600	20		170	C	B	C	C	20	=	+
A056	Slobeend	341	C	B	C	C	400	10		84	C	A	C	B	10	=	+
A119	Porceleinhoen (1)	1	C	C	C	C	10000	2p	19	2p	C	C	C	C	>10p	=	+
A122	Kwartelkoning (1)	3	B	B	C	B	?	5p	6	5p	C	B	C	C	>5p	=	+
A125	Meerkoet	1899	C	B	C	C	17500	320		1200	C	C	C	C	320	=	+
A157	Grutto	1502	C	B	C	C	1700	80		700	C	B	C	C	80	=	+
A197	Zwarte stern (1)	46	B	C	C	B	7500	50p	4	50p	B	B	B	B	>60	>	+
A298	Grote karekiet	2	B	C	A	B	nvt	1p		1p	C	B	B	C	>2p	>	+

Er is sprake van een onverklaarbare discrepantie tussen aantallen SOVON 2005 en SDF 2007

1	2	3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage I		SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader
Typenr	Typenaam	cov	rep	sur	con	glo	opp	status	Selectie update	doel	opp kw 6:1	6:2
SELECTERENDE HABITATTYPEN												
H6410	Blauwgraslanden	1	A	B	A	A	<2%		5ha	=	+	+
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN												
H3150	Meren met Krabbescheer e	5	C	C	A	C	<2%	goed	nee	=	=	+
H7140b	Veenmosrietland	2	B	C	B	B	2-15%	-	nee	>	+	+
NATIONALE TOEVOEGING												
H7140a	Trilvenen	-	-	-	-	-	-	-				geen
H7230	Alkalisch laagveen	-	-	-	-	-	-	-				geen

1	2	3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage II		SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader
Soortnr	Soortnaam	aant	pop	con	isol	glo	pop	status	Selectie update	doel	omv kw 6:1	6:2
SELECTERENDE SOORTEN												
H1145	Grote modderkruiper	p	B	A	C	A	>15%			=	=	+
NIET-SELECTERENDE SOORTEN												
H1134	Bittervoorn	p	C	A	C	C	2-15%	-		=	=	+
H1149	Kleine modderkruiper	p	C	B	C	C	2-15%	-		=	=	+
NATIONALE TOEVOEGING												
H1016	Zeggekorfslak	-	-	-	-	-	-	-		=	=	geen
H4056	Platte schijfhoorn IV	-	-	-	-	-	-	-		=	=	geen

1	2	3a	4	3b	5	6
NIET-SELECTERENDE SOORTEN (vervolg)						
A094	Visarend (1)	2				
A103	Slechtvalk (1)	3				
A119	Poceleinhoen (1)	1	10000	10p	7	10p B B C B >20p > + +
A130	Scholekster	1414	10200	210		1200 C A C B 210 = = +
A142	Kievit	19208	20000	3400		11400 C B C C 3400 = = +
A160	Wulp	539	8500	230		830 A C B 230 = = +
A162	Tureluur	174	2500	30		C A C B 30 = = +
A190	Reuzenster	9				190
A197	Zwarte stern (1)	20	7500	45p	5	C A B A >50p = = + +

45p

alle gemarkeerde nummers zijn complementair geworden, 6 daarvan staan op het SDF

Er is sprake van een onverklaarbare discrepantie tussen aantallen SOVON 2005 en SDF 2007

1		2				3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage I		SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader				
Type nr Typenaam		cov	rep	sur	con	glo	2006		Selectie update	doel		6:1	6:2			
							opp	status		opp	kw	6:1	6:2			
SELECTERENDE HABITATTYPEN																
H4030 Droge heiden		5	A	A	B	A	<2%	goed		>	+	+	+			
H5130 Jeneverbesstruwelen		1	A	A	B	B	>15%	bijzonder		=	+	+	+			
H7150 Pioniervegetaties met Snav		1	A	B	C	A	2-15%	-	nee	=	=	+	+			
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN																
H2310 Stui fzanden met Struikhei		5	A	A	B	A	<2%	goed	nee	>	+	+				
H2330 Zandverstuivingen		1	B	C	B	B	<2%	matig	2-6%	>	+	+	+			
H4010a Vochtige heiden		1	A	C	C	A	<2%	goed	nee	=	+	+				
H6120 Stroomdalgraslanden		1	D	-	-	-	-	bijzonder		>	+		geen			
H6230 Heischrale graslanden		1	B	C	B	B	<2%	goed	nee	=	+	+				
H6430 Zoomvormende ruigten		1	A	C	B	A	-	bijzonder		=	=	+				
H9190 Oude eikenbossen		1	B	C	B	B	<2%	matig	nee	>	+	+				
H91E0c Alluviale bossen met Els		1	B	C	B	B	<2%	goed	nee	>	+	+				
NATIONALE TOEVOEGINGEN																
H3160 Dystrofe meren en poelen		-	-	-	-	-	-	bijzonder	nee	>	+		geen			
H7110 Actief hoogveen		-	-	-	-	-	-	-					geen			
H7140a Trilvenen		-	-	-	-	-	<2%	matig	nee	=	=		geen			

1		2				3		4		5			6	
Habitatrichtlijn bijlage II		SDF 2004-2012				Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader			
Soortnr Soortnaam		aant	pop	coh	isol	glo	2006		Selectie update	doel		6:1	6:2	
							pop	status		omv	kw	6:1	6:2	
NIET-SELECTERENDE SOORTEN														
H1134 Bittervoorn		p	C	C	C	C				=	=	+		
H1145 Grote moddekruiper		p	C	B	C	B	<2%			>	=	+		
H1149 Kleine moddekruiper		p	C	B	C	C	-			=	=	+		
H1163 Rivierdonderpad		p	C	B	C	C	2-15%	-		=	=	+		
H1166 Kamsalamander IV		p	C	C	A	C	2-15%	-	nee	>	+	+		
H1318 Meervleermuis IV		p	C	C	B	C	<2%	-		=	=	+		
NATIONALE TOEVOEGING														
H1614 Kr. Moerasscherm IV		-	-	-	-	-	-	-					geen	

1		2				3a					4		3b					5			6	
Habitatrichtlijn bijlage I		SDF 2004					Profielendoc 2006		SDF 2011					Aanwijzing			Richtl kader					
Typenr	Typenaam	cov	rep	sur	con	glo	opp status		cov	rep	sur	con	glo	Selectie	doel	update opp kw 6:1 6:2		3	6:2			
SELECTERENDE HABITATTYPEN																						
H7120	Herstellend hoogveen	85	A	A	B	A	>15%		65	B	B	B	B	6-15%	=			+	+			
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN																						
H2320	Stuifzanden met Kraaihei	1	C	C	B	C	<2%	matig														
H4010	Vochtige heiden	1	C	C	B	C	<2%	matig														
NATIONALE TOEVOEGINGEN																						
H4030	Droge heiden	-	-	-	-	-	-	-	0.8	C	C	B	C		=	=		+	+			
H7110	Actief hoogveen	-	-	-	-	-	<2%	goed	1	B	B	C	B	15-30%		+		+	+			
H91D0	Veenbossen	-	-	-	-	-	<2%	goed						>								

Vogelrichtlijn		SDF 2004					WPE 2004	SOVON 2005	SDF 2011					Aanwijzing			Richtl kader		
Soortnr	Soortnaam	aant	pop	con	isol	glo	1%	aant	aant	pop	con	isol	glo	aant	omv	kw	3	6:2	
SELECTERENDE SOORTEN																			
A127	Kraanvogel (1)	103	B	B	C	B	1500	230	1	230	A	B	B	A	?	=		+	+
NIET-SELECTERENDE SOORTEN																			
A008	Geoorde fuut	14p	B	C	C	B	2200	23		23p	B	B	B	B	>25p	=	=	+	
A037	Kleine zwaan (1)	43	C	B	C	C	200												
A039	Rietgans	826	C	A	C	B	6000	4000		4000	B	B	C	B	4000	=	=	+	

1		2		3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage I		SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader		
Type	Type naam	cov	rep	sur	con	glo	opp	status	Selectie update	doel	opp kw 6:1	6:2		
SELECTERENDE HABITATTYPEN														
H4010a	Vochtige heiden	40	A	C	B	A	2-15%		nee	>			+	
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN														
H3130	Zwak-gebufferde vennen	1	B	C	B	B	<2%	goed	nee	=	=		+	
H4030	Droge heiden	10	A	C	B	A	-	-						
H5130	Jeneverbesstruwelen	1	D	-	-	-	<2%	matig		=	=		geen	
H6230	Heischrale graslanden	1	B	C	B	B	<2%	goed	nee	=	=		+	
H6410	Blauwgrasland	1	C	C	B	C	<2%	goed	nee	>	=		+	
NATIONALE TOEVOEGING														
H7150	Snavelbies	-	-	-	-	-	<2%	goed	nee	=	=		geen	

1		2		3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage II		SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader		
Soortnr	Soortnaam	aant	pop	con	isol	glo	pop	status	Selectie update	doel	omv kw 6:1	6:2		
NIET-SELECTERENDE SOORTEN														
H1831	Dr. waterweegbree IV	p	C	C	C	C	<2%			=			+	
NATIONALE TOEVOEGING														
H1166	Kamsalamander IV	-	-	-	-	-	<2%	-	nee	=			geen	

N.B. geen kwalificerende habitats of soorten meer, dus einde GCB

1	2	3				4		5			6	
Habitatrichtlijn bijlage I		SDF 2004-2012				Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader	
Typenr	Typenaam	cov	rep	sur	con	glo	opp	status	Selectie update	doel	omv kw 6:1	6:2
SELECTERENDE HABITATTYPEN												
H4030	Droge heiden	50	A	A	A	A	>15%	bijzonder		>	+	+
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN												
H4010a	Vochtige heiden	1	B	C	C	C	<2%	goed	nee	>	+	+
H5130	Jeneverbesstruwelen	1	C	C	B	C		-		=	+	+
NATIONALE TOEVOEGINGEN												
H3160	Dystrofe meren en poelen	-	-	-	-	-	<2%	goed	nee	=	=	
H6230	Heischrale graslanden	-	-	-	-	-	<2%	goed	nee	=	=	
H7110b	Actief hoogveen	-	-	-	-	-	<2%	matig	nee	=	+	

Habitatrichtlijn bijlage II		SDF 2004-2012				Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader	
Soortnr	Soortnaam	aant	pop	con	isol	glo	pop	status	Selectie update	doel	omv kw 6:1	6:2
NIET-SELECTERENDE SOORTEN												
H1166	Kamsalamander IV	-	D	-	-	-	<2%		nee	>	+	
geen												

1	2	3a				4	3b				5	6				
Vogelrichtlijn		SDF 2004				WPE 2004	SOVON 2005		SDF >2004				Ontwerp		Richtl kader	
Soortnr	Soortnaam	aant	pop	con	isol	glo	1%	rank	aant	pop	con	isol	glo	aant	omv kw 6:1	6:2
SELECTERENDE SOORTEN																
A107	Korhoen	30p	A	C	A	B	nvt	15p	15p	A	B	A	A	>	+	+
A224	Nachtzwaluw (1)	28p	B	B	C	B	nvt	45p	3	>40p				+	+	+
NIET-SELECTERENDE SOORTEN																
A276	Roodborsttapuit	33p	C	B	C	C	nvt	59p	59p	C	A	C	B	>60p		+

=
=

1	2					3					4		5			6	
Habitatrichtlijn bijlage I		SDF 2004-2012					Profielendoc		Ontwerp			Richtl					
Type nr	Type naam	cov	rep	sur	con	glo	2006		Selectie	doel		kader					
							opp		update	opp kw 6.1	6.2						
							status										
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN																	
H4010a	Vochtige heiden	20	A	B	B	A			nee	=	+	+					
H4030	Droge heiden	20	B	C	B	B	<2%			=	=	+					
H7120	Herstellend hoogveen	10	C	C	C	B	goed		2-6%	=	=	+	+				
H91D0	Veenbossen	2	C	C	C	C	<2%	-	2-6%				+				
NATIONALE TOEVOEGING																	
H7110	Actief hoogveen	-	-	-	-	-	<2%	matig	ontwikkeling				geen				

N.B. Het gebied is geselecteerd als GCB door onjuiste toepassing van de criteria

De selectie-update is volledig ongeloofwaardig

1	2	3					4		5			6	
Habitatrichtlijn bijlage I		SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader	
Typenr	Typenaam	cov	rep	sur	con	glo	opp	status	Selectie update	doel	opp kw 6.1	6.2	
SELECTERENDE HABITATTYPEN													
H5130	Jeneverbesstruwelen	5	A	B	B	A				>		+	+
H6230	Heischrale graslanden	1	A	C	A	A	2-15%	-	>2%	→		+	+
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN													
goed													
H4010a	Vochtige heiden	1	B	C	B	B	<2%	goed	nee	=		+	+
H4030	Droge heiden	10	B	C	A	B	-	bijzonder		=		+	+
NATIONALE TOEVOEGING													
H2310	Stuifzanden met Struikhei	-	-	-	-	-	-	-					geen
H3160	Dystrofe meren en poelen	-	-	-	-	-	<2%	matig	nee	=		+	geen
H7150	Pioniervegetaties met	-	-	-	-	-	-	-					geen

1		2				3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage I		SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader				
Typenr Typenaam		cov	rep	sur	con	glo	2006		Selectie update	doel		6:1	6:2			
							opp	status								
SELECTERENDE HABITATTYPEN																
H7230 Alkalisch laagveen		1	A	B	A	A	>15%	bijzonder		>	+			+		
H91E0c Alluviale bossen met Els		4	A	C	A	A	2-15%	-	2-6%	+				+	+	
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN																
H4010a Vochtige heiden		1	A	C	B	A	-	bijzonder	nee	=	+			+		
H4030 Droge heiden		5	B	C	B	B	2-15%	-		>	+			+		
H5130 Jeneverbesstruwelen		1	B	C	B	B	2-15%	-		>	+			+		
H6230 Heischrale graslanden		1	B	C	B	B	<2%	goed	nee	>	=			+		
NATIONALE TOEVOEGINGEN																
H6410 Blauwgrasland		-	-	-	-	-	<2%	goed	nee	>	+			geen		
H7140a Trilvenen		-	-	-	-	-	<2%	matig	nee	>	+			geen		
H7150 Pioniervegetaties met		-	-	-	-	-	-	-						geen		
H9120 Beukenbossen met Hulst		-	-	-	-	-	<2%	goed	nee	=	+			geen		
H9190 Oudede eikenbossen		-	-	-	-	-	<2%	goed	nee	=	=			geen		

1		2				3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage II		SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader				
Soortnr Soortnaam		aant	pop	con	isol	glo	2006		Selectie update	doel		6:1	6:2			
							pop	status								
SELECTERENDE SOORTEN																
H1083 Vliegend hert		r	A	B	A	B				>	=			+		
H1096 Beekprik		p	B	B	A	B	2-15%			+				+	+	
NIET-SELECTERENDE SOORTEN																
H1149 Kleine modderkruiper		p	C	C	B	C	2-15%	-		=	=			+		
H1166 Kamsalamander IV		p	D	-	-	-	<2%	-	nee	>	+			geen		
H1831 Dr. waterweegbree IV		p	B	B	C	B	<2%	-		=	=			+		

1	2	3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage I		SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader
Type nr	Type naam	cov	rep	sur	con	glo	opp	status	Selectie update	doel	omv kw 6:1	6:2
SELECTERENDE HABITATTYPEN												
H3110	Zeer zwak-gebufferde venn	10	A	A	B	B	>15%		30-50%	>	=	+
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN												
H2310	Stuifzanden met Struikhei	20	B	C	B	B	<2%	goed	nee	=	=	+
H3130	Zwak-gebufferde vennen	4	B	C	B	B	>15%	goed	nee	=	=	+
H4010a	Vochtige heiden	4	B	C	B	B	<2%	goed	nee	=	=	+
H4030	Droge heiden	2	C	C	B	C	2-15%	-		>	=	+
H5130	Jeneverbesstruwelen	1	B	C	B	B	<2%	matig		=	=	+
H6230	Heischrale graslanden	1	D	-	-	-	<2%	goed	>2%	>	+	+
NATIONALE TOEVOEGING												
H2320	Stuifzanden met Kraaihei	-	-	-	-	-	-	-				geen
H6410	Blauwgrasland	-	-	-	-	-	<2%	goed	nee	>	+	geen
H7150	Pioniervetaties met	-	-	-	-	-	-	-				geen
H7230	Alkalisch laagveen	-	-	-	-	-	-	-				geen

1	2	3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage II		SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader
Soort nr	Soort naam	aant	pop	con	isol	glo	pop	status	Selectie update	doel	omv kw 6:1	6:2
NIET-SELECTERENDE SOORTEN												
H1166	Kamsalamander IV	p	D	-	-	-	-	-	nee			

1	2	3					4	5			6
Habitatrichtlijn bijlage II		SDF 2004-2012					Profielendoc	Ontwerp			Richtl
Typenr	Typenaam	cov	rep	sur	con	glo	2006	Selectie	doel		kader
							opp	update	opp kw 6:1	6:2	
SELECTERENDE HABITATTYPEN											
H9160	Eiken-Haagbeukenbossen	0.4	C	C	C	C	<2%		=	=	+
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN											
H3130	Zwak-gebufferde vennen	0.1	C	C	C	C	goed	-	nee		+
H91E0	Alluviale bossen met Els	30	B	C	B	B	<2%	goed	nee	>	+
H6410	Blauwgrasland	0.5	C	C	C	C	<2%	matig	nee	=	+

1	2	3					4	5			6
Habitatrichtlijn bijlage II		SDF 2004-2012					Profielendoc	Ontwerp			Richtl
Soortnr	Soortnaam	aant	pop	con	isol	glo	2006	Selectie	doel		kader
							pop	update	omv kw 6:1	6:2	
NIET-SELECTERENDE SOORTEN											
H1166	Kamsalamander IV	p	C	A	B	B	2-15%	nee	>	+	+
NATIONALE TOEVOEGING											
H1016	Zeggekorfslak	-	-	-	-	-	2-15%	-	>		geen

+

1	2					3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage I		SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader				
Type	Type	cov	rep	sur	con	glo	opp status		Selectie update	doel	opp kw 6:1	6:2	6:2			
SELECTERENDE HABITATTYPEN																
H3130	Zwak-gebufferde vennen	2	A	C	B	A			nee	=		+				
H6410	Blauwgrasland	2	A	B	B	A	>15%		2-6% geo	+		+				
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN																
H4010a	Vochtige heide	15	A	C	B	B	<2% goed	-	nee	=		+				
H4030	Droge heide	8	B	C	B	B	2-15% goed	-		>		=	+			
H5130	Jeneverbesstruwelen	1	B	C	C	B	-	-								
H6120	Stroomdalgraslanden	3	D	-	-	-	-	bijzonder		>		+	geen			
H6230	Heischrale graslanden	1	B	C	C	C	<2%	goed	nee	=		=	+			
H91E0c	Alluviale bossen met Els	5	C	C	B	B	<2%	goed	nee	=		+	+			
NATIONALE TOEVOEGING																
H7150	Snavelbies	-	-	-	-	-	2-15%	-	nee	=		=	geen			

1	2					3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage II		SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader				
Soortnr	Soortnaam	aant	pop	con	isol	glo	pop status		Selectie update	doel	omv kw 6:1	6:2	6:2			
SELECTERENDE SOORTEN																
H1163	Rivieronderpad	p	B	A	B	A				=		=	+			
NIET-SELECTERENDE SOORTEN																
H1149	Kleine modderkruiper	p	C	B	B	C	-	-								
H1831	Dr. waterweegbree IV	p	C	B	A	B	-	-								

1	2		3					4		5		6
Habitatrichtlijn bijlage I			SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp		Richtl kader
Typenr	Typenaam	cov	rep	sur	con	glo	opp	status	Selectie update	doel	opp kw 6:1	6:2
SELECTERENDE HABITATTYPEN												
H9160	Eiken-Haagbeukenbossen	1	C	C	B	C				>	=	+
H91E0c	Alluviale bossen met Els	3	B	C	B	B	>15%		nee	+ =		+
NATIONALE TOEVOEGING												
H9120	Hulst	-	-	-	-	-	goed <2%	-				geen
H9190	Oude eikenbossen	-	-	-	-	-	goed <2%	goed	nee	>	+	geen

1	2		3					4		5		6
Habitatrichtlijn bijlage II			SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp		Richtl kader
Soortnr	Soortnaam	aant	pop	con	isol	glo	pop	status	Selectie update	doel	omv kw 6:1	6:2
SELECTERENDE SOORTEN												
H1166	Kamsalamander IV	p	A	A	B	A	>15%			>	=	+

-

1	2		3				4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage I		SDF 2004-2012				Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader	
Typenr	Typenaam	cov	rep	sur	con	glo	opp status	Selectie update	doel opp kw 6:1	doel opp kw 6:2	Richtl kader	
SELECTERENDE HABITATTYPEN												
H3130	Zwak-gebufferde vennen	10	A	C	C	A	<2%		nee	=		+
							<2%			+		
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN												
H4010a	Vochtige heiden	1	B	C	C	B	<2%	goed	nee	=	=	+
H4030	Droge heiden	1	B	C	C	B	2-15%	-		>	+	+
H6230	Heischrale graslanden	1	C	C	C	C	<2%	matig	nee	=	=	+
H6410	Blauwgrasland	1	C	C	C	C	<2%	goed	nee	=	=	+
H6430	Zoomvormende ruigten	1	D	-	-	-	-	-	nee			
NATIONALE TOEVOEGING												
H3160	Dystrofe meren en vennen	-	-	-	-	-	<2%	matig	nee	=	=	geen
H7150	Pioniervegetaties met	-	-	-	-	-	-	-				geen

1	2		3				4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage II		SDF 2004-2012				Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader	
Soortnr	Soortnaam	aant	pop	con	isol	glo	pop status	Selectie update	doel omv kw 6:1	doel omv kw 6:2	Richtl kader	
SELECTERENDE SOORTEN												
H1042	Gevlekte witsnuitlibel IV	51-100	A	B	A	B	>15%	500	=	=	+	
							>15%			+		

1	2	3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage I		SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader
Typenr	Typenaam	cov	rep	sur	con	glo	opp		Selectie update	doel	opp kw 6.1	6.2
SELECTERENDE HABITATTYPEN							status					
H3130	Zwak-gebufferde vennen	20	A	C	B	A			nee	=		+
H7230	Alkalisch laagveen	20	A	C	B	B	<2%			=		+
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN							goed			>		
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN							<2%			+		
H4010a	Vochtige heiden	20	B	C	B	B	<2% goed	goed	nee			+
NATIONALE TOEVOEGINGEN - geen SDF										=		
H6410	Blauwgraslanden	-	-	-	-	-	-	-		=		geen
H7150	Pioniervegetaties met	-	-	-	-	-	-	-				geen

1		2				3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage I		SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader				
Type	Type	cov	rep	sur	con	glo	opp status		Selectie update	doel	opp kw 6:1	6:2				
SELECTERENDE HABITATTYPEN																
H2310	Stuifzanden met Struikhei	8	A	C	B	B	2-15%	-	nee	>	=	+	+			
H7120	Herstellend hoogveen	30	A	B	C	A	2-15%	-	nee	=	+	+	+			
H91D0	Veenbossen	5	B	B	C	B	2-15%	-	2-6%	>	=	+	+			
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN																
H3130	Zwak-gebufferde vennen	1	B	C	B	B	<2%	goed	nee	=	+	+	+			
H4010a	Vochtige heiden	8	A	C	B	B	2-15%	-	nee	>	=	+	+			
H5130	Jeneverbesstruwelen	1	B	C	C	C	2-15%	-		=	+	+	+			
NATIONALE TOEVOEGING																
H4030	Droge heiden	-	-	-	-	-	-	-					geen			
H7110	Actief hoogveen	-	-	-	-	-	<2%	goed	15-30%	>	+	+	+			
H7230	Alkalische laagveen	-	-	-	-	-	-	-					+			
H91E0	Alluviale bossen met Els	-	-	-	-	-	-	-					geen			
geen																

1		2				3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage II		SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader				
Soortnr	Soortnaam	aant	pop	con	isol	glo	pop status		Selectie update	doel	omv kw 6:1	6:2				
SELECTERENDE SOORTEN																
H1145	Grote modderkruiper	p	B	A	B	A	>15%			=	=	+	+			
NIET-SELECTERENDE SOORTEN																
H1166	Kamsalamander IV	p	C	C	B	C	2-15%	-	nee	=	=	+	+			

1	2		3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage I			SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader
Typenr	Typenaam	cov	rep	sur	con	glo	opp	status	Selectie update	doel	opp kw 6:1	6:2	
SELECTERENDE HABITATTYPEN													
H4010a	Vochtige heiden	5	C	C	C	C	<2%		<2%, grens =		+	+	
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN													
H3130	Zwak-gebufferde vennen	1	B	C	B	B	<2%	goed	nee		+	+	
H4030	Droge heiden	5	C	C	B	C	<2%	matig	=	=	=	+	
H91D0	Veenbosen	5	C	C	C	C	<2%	goed	nee	=	=	+	
NATIONALE TOEVOEGINGEN													
H3160	Dystrofe meren en poelen	-	-	-	-	-	<2%	goed	nee	=	=		geen
H7110	Actief hoogveen	-	-	-	-	-	<2%	goed	ontwikkeling				geen
H7120	Herstellend hoogveen	-	-	-	-	-	<2%	goed	nee		+		geen

1	2		3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage II			SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader
Soortnr	Soortnaam	aant	pop	con	isol	glo	pop	status	Selectie update	doel	omv kw 6:1	6:2	
H1166	Kamsalamander IV	p	C	A	C	B	<2%		nee	=	+	+	

1	2	3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage I		SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader
Typenr	Typenaam	cov	rep	sur	con	glo	opp	status	Selectie update	doel	opp kw 6:1	6:2
SELECTERENDE HABITATTYPEN												
H91D0	Veenbossen	7	B	C	B	C	<2%		2-6%, geo	>		+
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN												
H4010a	Vochtige heiden	5	B	C	B	B	<2%	goed	nee	=	=	+
H4030	Droge heiden	1	C	C	B	C	<2%	goed		=	=	+
H6230	Heischrale graslanden	1	C	C	B	C	<2%	goed	>2%	=	=	+
H7120	Herstellend hoogveen	35	C	C	B	C	<2%	goed	<2%, grens	=		+
H91E0	Alluviale bossen met Els	2	D	-	-	-	<2%	matig	nee		+	geen
NATIONALE TOEVOEGINGEN - geen SDF												
H7110	Actief hoogveen	-	-	-	-	-	-	-				geen
H7150	Pioniervegetaties met	-	-	-	-	-	-	-				geen

1	2	3					4		5			6
Habitatrichtlijn bijlage II		SDF 2004-2012					Profielendoc 2006		Ontwerp			Richtl kader
Soortnr	Soortnaam	aant	pop	con	isol	glo	pop	status	Selectie update	doel	omv kw 6:1	6:2
NIET-SELECTERENDE SOORTEN												
H1166	Kamsalamander IV	p	C	A	B	B	<2%		nee	=	=	+

1	2	3a				4		3b				5		6				
Habitatrichtlijn bijlage I		SDF 2004				Profielendoc 2006		SDF 2011				Aanwijzing		Richtlijn kader				
Typenr	Typenaam	cov	rep	sur	con	glo	opp status	cov	rep	sur	con	glo	Selectie	doel	update	opp kw	6:1	6:2
SELECTERENDE HABITATTYPEN																		
H3150	Meren met Krabbescheer	95	A	A	B	B	>15%	20	C	B	C	C	6-15%	>	+			+
NIET-SELECTERENDE HABITATTYPEN																		
H6430	Zoomvormende ruigten	2	C	C	B	C	goed 2-15%	0.1	C	C	C	C	nee	=	=			+
H6510	Stroomdalgraslanden	1	B	C	B	B	<2%	0.8	B	C	A	B	nee	>	+			+

Habitatrichtlijn bijlage II		SDF 2004				Profielendoc 2006		SDF 2011				Aanwijzing		Richtlijn kader				
Soortnr	Soortnaam	aant	pop	con	isol	glo	pop status	aant	pop	con	isol	glo	Selectie	doel	update	omv kw	6:1	6:2
NIET-SELECTERENDE SOORTEN																		
H1099	Rivierprik	p	C	B	C	C	-	-										
H1134	Bittervoorn	p	C	C	C	C	-	-										
H1149	Kleine modderkruiper	p	C	B	C	C	<2%	-	>10k	A	A	C	A	nee	=	=		+
H1163	Rivierdonderpad	p	C	C	C	C	2-15%	-	r	B	A	C	B	nee	=	=		+
H1318	Meervleermuis IV	p	C	B	B	C	<2%	-	p	B	B	C	B	nee	=	=		+
NATIONALE TOEVOEGING																		
H1145	Grote modderkruiper	-	-	-	-	-	<2%	-	p	C	C	C	C	nee	=	=		+

Vogelrichtlijn		SDF 2004				WPE 2004	SOVON 2005	SDF 2011				Aanwijzing		Richtlijn kader						
Soortnr	Soortnaam	aant	pop	con	isol	glo	2004	2005	aant	aant	pop	con	isol	glo	doel	doel	doel	doel	3	6:2
SELECTERENDE SOORTEN																				
A041	Kolganzen	7246	C	A	C	B	10000	15000		15000	B	A	C	B	740	=	=		+	+
A043	Grauwe gans	3208	B	A	C	B	5000	630		630	C	A	C	C	630	=	=		+	
A059	Tafeleend	3643	B	B	C	B	3500	240		240	C	B	C	C	240	=	=		+	
A197	Zwarte stern (1)	313	B	B	C	B	7500	0	5	10	C	A	B	B	10	=	=		+	
NIET-SELECTERENDE SOORTEN																				
A005	Fuut	503	C	B	C	C	3600	170		170	C	B	C	C	170	=	=		+	
A017	Aalscholver	1546	B	B	C	B	1000	330		330	C	A	C	C	330	=	=		+	
A021	Roerdomp (1)	5p	B	B	C	B	65	3p	15	3p	C	C	C	C	>6p	>	+		+	
A029	Purperreiger (1)	25p	B	C	A	B	120	9p	9	9p	B	C	A	B	>20p	>	+		+	
A034	Lepelaar (1)	30	C	B	A	C	110	3	18	3	C	A	B	B	3	=	=		+	
A037	Kleine zwaan (1)	45	C	B	C	C	200	2	21	2	C	B	B	B	2	=	=		+	
A050	Smient	6397	C	B	C	C	15000	1300		1300	C	A	C	C	1300	=	=		+	
A051	Krakeend	73	C	B	C	C	600	90		90	C	A	C	C	90	=	=		+	
A052	Wintertaling	994	C	B	C	C	5000	470		470	C	A	C	C	470	=	=		+	
A054	Pijlstaart	211	C	B	C	C	600	10		10	C	A	C	C	10	=	=		+	
A056	Slobeend	84	C	B	C	C	400	10		10	C	A	C	C	10	=	=		+	
A061	Kuifeend	7502	B	B	C	B	12000	1700		1700	C	B	C	C	1700	=	=		+	
A119	Porceleinhoen (1)	5p	B	C	C	B	10000	5p	13	5	B	C	C	C	>7p	>	+		+	
A125	Meerkoet	4023	C	B	C	C	17500	1800		1800	C	A	C	C	1800	=	=		+	
A298	Grote karekiet	41p	A	C	A	B	nvt	35p		35p	B	C	A	B	>40p	>	+		+	
NATIONALE TOEVOEGINGEN																				
A039	Toendrarietgans	-	-	-	-	-	6000	2000		2000	C	A	C	C	geen	=	=		+	
A156	Grutto	-	-	-	-	-	1700	700		700	C	B	C	C	geen	=	=		+	
A292	Snor	-	-	-	-	-	nvt	27p		27p	C	C	B	C	>50p	>	+		+	
A295	Rietzanger	-	-	-	-	-	nvt	270p		270p	C	A	B	B	>270p	=	=		+	

N.B. als er geen duidelijkheid kom over het aantal Kolganzen is het maar de vraag of het gebied kwalificeert voor enige vogelsoort; ergo het is twijfelachtig of het nog een SPA is.

1		2			3a				4			3b				5		6
Vogelrichtlijn		SDF 2004			WPE	SOVON		SDF 2011				Aanwijzing		Richtl				
Soortnr	Soortnaam	aant	pop	con	isol	glo	2004	2005	aant	pop	con	isol	glo	doel	kader 3			
					1%	aant	rank					aant	omv	kw	6:2			
SELECTERENDE SOORTEN																		
A017	Aalscholver	2388					1000			870	B	B	C	B	=	=	+	
A037	Kleine zwaan (1)	192					200	870		870	1500	B	B	B	B	=	=	+
A061	Kuifeend	12677					12000	1500	?	5	4500	B	A	C	B	=	=	+
A190	Reuzenstern (1)	17					95	4500		4500					=	=	+	
							10	3		10	B	B	B	B				
NIET-SELECTERENDE SOORTEN																		
A005	Fuut	645					3600	350		350	C	B	C	C	350	=	=	+
A021	Roerdomp (1)	2					65	3p	16	3p	C	C	C	C	>5p	>	+	+
A034	Lepelaar (1)	11					110	8	15	8	C	A	B	B	8	=	=	+
A039	Toendrarietgans	-					6000	5500		5500	B	A	C	B	geen	=	=	+
A041	Kolgans	1398					10000	6000		6000	C	A	C	C	220	=	=	+
A043	Grauwe gans	446					5000	680		680	C	A	C	C	680	=	=	+
A051	Krakeend	73					600	160		160	C	A	C	C	160	=	=	+
A052	Wintertaling	404					5000	360		360	C	A	C	C	360	=	=	+
A054	Pijlstaart	62					600	50		50	C	A	C	C	50	=	=	+
A059	Tafeleend	3206					3500	350		350	C	A	C	C	350	=	=	+
A068	Nonnetje (1)	79					400	30	5-7	30	B	B	B	B	30	=	=	+
A070	Grote zaagbek	258					2700	70		70	B	B	C	B	70	=	=	+
A094	Visarend (1)	1					nvt	3	2	3	B	A	C	B	3	=	=	+
A119	Porceleinhoen (1)	3					10000	2p	22	2p	C	C	C	C	>4p	>	+	+
A125	Meerkoet	3489					17500	1700		1700	C	A	C	C	1700	=	=	+
A156	Grutto	692					1700	20		400	C	B	C	C	20	=	=	+
A298	Grote karekiet	55					nvt	37p		37p	B	C	A	B	>40p	>	+	+

kolom 3b: aant, onverklaarbaar verschil tussen SOVON 2005 en SDF 2011

DISCUSSIE GEGEVENS GEBIEDEN

De factsheets van de gebieden laten in detail zien wat de richtlijnverplichtingen zijn én hoe groot de afwijking daarvan is bij de Nederlandse uitvoering. Dit is het gevolg van twee fundamentele afwijkingen" bij de uitvoering van richtlijnverplichtingen, i.c. het vaststellen van doelstellingen en daaraan gekoppelde maatregelen.

Ten eerste worden in de Profielendocumenten (2006, 2009) andere criteria voor het vaststellen van de staat van instandhouding van habitattypen en soorten gehanteerd dan bij het vaststellen van de ecologische codering op het SDF (43% van de typeringen in Profielendocument wijkt af van de SDF-gegevens). Daar kan nog aan worden toegevoegd dat vrijwel alle habitattypen van bijlage I en soorten van bijlage II zich, in de optiek van het Ministerie van LNV/EL&I), in een zeer ongunstige staat van instandhouding bevinden.

In de tweede plaats vormen deze afwijkende criteria de basis voor het al eerder genoemde beleid van "landelijke doelstellingen" waaraan (nationale) prioriteit wordt toegekend boven de gebiedsverplichtingen ingevolge de richtlijnen.

Dit leidt tot een aanzienlijke verzwaring van doelstellingen en maatregelen t.o.v. de richtlijnverplichtingen, hetgeen duidelijk tot uiting komt in de factsheets en de Tabellen 1 en 2. Voor habitattypen van bijlage I betreft de verzwaring 75% van de gevallen, voor habitats van soorten van bijlage II is dit 43%.

De richtlijnen kennen geen verbod om meer te doen dan strikt noodzakelijk voor het realiseren van het "effect util". Echter, het zou de overheid sieren om over deze extra's volledige duidelijkheid te verschaffen door ze buiten het werkingskader van de richtlijnen te brengen én de in- en uitvoering daarvan onderdeel te maken van politieke besluitvorming.

Hoe dan ook, alle extra's (nationale koppen) dienen uit de Ontwerp- en Aanwijzingsbesluiten te worden verwijderd.

Opvallend is het grote aantal wijzigingen in de selecterende habitattypen en vogelsoorten, dat sinds 2004 is doorgevoerd. Tabel 3 geeft hiervan een overzicht per gebied.

De wijzigingen leiden ertoe dat 27% van de selecterende habitattypen en 48% van de selecterende vogelsoorten onder een ander werkingskader van de richtlijnen zijn komen te vallen: artikel 6, tweede lid van de Habitatrichtlijn, zou hierop niet meer van toepassing zijn, dus ook geen passende beoordeling. Vanwege het ontbreken van ge- authoriseerde wetenschappelijke, en met het SDF te vergelijken, gegevens is niet te bepalen of deze herschikking het gevolg is van achteruitgang van de kwaliteit van van de habitattypen van bijlage I en habitats van soorten van bijlage II. Bij de vogelsoorten is duidelijk, uit vergelijking van SOVON-gegevens, dat in vrijwel alle gevallen sprake is van een achteruitgang in aantallen. Helaas is de onder de richtlijn verplichte permanente monitoring van de staat van instandhouding van de elementen in de gebieden, die oorzaken van achteruitgang zou kunnen helpen opsporen, niet omgezet in de Nederlandse wetgeving.

De voorlopige conclusie moet zijn dat de Nederlandse overheid naar alle waarschijnlijkheid in gebreke is gebleven de gebiedsbeschermingsverplichtingen van de Habitatrichtlijn, na te komen.

Het is tevens de vraag of de Nederlandse wijze van herdefinitie van belangrijkste gebieden voor habitattypen of soorten zonder meer geaccepteerd zou worden door het Europese Hof van Justitie.

Strijdigheid met het uitvoeren van de verplichtingen van artikel 6, tweede en derde lid, van de Habitatrichtlijn, ligt hierbij in meerdere gevallen voor de hand. Voorbeelden zijn Wieden (H7210), Boetelerveld (H4010A), Lemselermaten (H3130), Dinkelland (H3130) en Lonnekermeer (H3130).

Tabel 3 Wijzigingen in selecterende habitattypen van bijlage I en vogelsoorten

	Habitatrichtlijn			Vogelrichtlijn		
	bijlage I					
	2004	af	bij	2004	af	bij
34	Weerribben	3		2	2	1
35	Wieden	5	2	7	3	5
36	Zwarte Water & Vecht	2		2	2	1
37	Olde Maten & Veerslootlanden	1				
38	Uiterwaarden IJssel	6		9	2	3
39	Vecht en Beneden Regge	3				
40	Engbertsdijkvenen	1		1		
41	Boetelerveld	1	1			
42	Sallandse Heuvelrug	1		2	1	
43	Wierdense Veld	0				
44	Borkeld	2				
45	Springendal & Dal van de	2				
46	Bergvennen & Brecklenkamp-	1				
47	Agelerbroek & Volterbroek	1				
48	Lemselermaten	2	1			
49	Dinkelland	2	2			
50	Landgoederen Oldenzaal	2	1			
51	Lonnekermeer	1	1			
52	Boddenbroek	2	1			
53	Buurserzand & Haaksberger-	3	2	1		
54	Witte Veen	1				
55	Aamsveen	1	1	1		
74	Zwarte Meer	1		4	3	
75	Ketelmeer & Vossemeer			4	2	1
	totaal 2004	44		31		
	verwijderd		12		15	
			27%		48%	
	toegevoegd		9			11

Update SDF

Sinds 2004 is voor 7 van de 8 Overijsselse vogelrichtlijngebieden de informatie van het SDF gewijzigd (4x in 2007, 3x in 2011). Aanpassing van het SDF voor habitatrichtlijngebieden is in slechts 3 van de 23 gebieden doorgevoerd (3x in 2011).

Voor het grootste deel van de gebieden dateert de officiële (en juridisch bepalende) informatie uit 2004, terwijl in elke nieuwe versie van documenten wijzigingen te voorschijn komen. Gegevens over de nationaal toegevoegde habitattypen en soorten zijn in geen enkel 2004-SDF te vinden - en dat terwijl in elk beheerplantraject daarvoor gebiedsdoelstellingen worden geformuleerd, meestentijds op geleide van concept-ontwerpbesluiten.

Tot slot: bij vrijwel alle gebieden is in Tabel 2 aangegeven welk oppervlak van het gebied bestaat uit agrarische gronden. Dit percentage is vermeld op het SDF. **Vanuit de richtlijn bestaat er geen enkele verplichting dergelijke gronden om te vormen naar natuur.** Sterker nog, als uitvloeisel van de verplichtingen van artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn, dient door middel van juridisch houdbare overeenkomsten te worden vastgelegd wat de rechten en plichten van gebruikers en eigenaren binnen een gebied zijn. De Nederlandse drang om alles binnen de grenzen van een gebied tot natuur te verklaren en grootschalige her-inrichting na te streven, daarmee tegelijkertijd de **eigenaren en gebruikers rechteloos te verklaren**, is geen richtlijnverplichting, uitvoering van plannen van terreinbeheerders en het stapelen van de EHS bovenop richtlijngebieden: **er is sprake van volstrekte strijdigheid met de doelstellingen van de richtlijnen.**